

Llicenciatura en Ciències religioses

L'èxode, exegesi i hermenèutica

- **Titulació:** Llicenciatura en Ciències Religioses (virtual)
- **Modalitat:** Iscreb Virtual
- **Semestre:** 1r | **ECTS:** 5
- **Àrea:** | **Període lectiu:** 1r semestre
- **Professorat:** [Dra. M. Claustre Solé i Auguets](#) | **Llengua:**

Justificació

El curs pretén donar resposta a unes preguntes que de cap manera són accidentals: Per què el tema de l'èxode apareix tant a la Bíblia? Per què constitueix el nucli kerigmàtic de l'Antic Testament (*Jo sóc Yahveh, que et vaig treure de la terra d'Egipte*)? Per què el misteri pasqual s'expressa en el Nou Testament amb tantes imatges que evocuen l'èxode (pasqua, remissió/rescat)?

La consciència nacional i religiosa d'Israel va estar marcada originalment per experiències d'opressió i d'alliberament. La seva relectura, des d'una òptica de la fe, va anar constituint un llenguatge que esdevingué central. Israel va anar afirmant una consciència de llibertat com a part del seu ésser i va esperar l'alliberament sempre que es trobava oprimat. D'altra banda, va anar definint el seu Déu, Yahveh, com a "salvador" i "alliberador".

Requisits i orientacions prèvies

Haver cursat les assignatures bíbliques d'Antic Testament de la Diplomatura i, com a mínim, la Introducció al Nou Testament.

Competències i Objectius

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS (GENÈRIQUES)

- Capacitat d'anàlisi i síntesi
- Bona comunicació oral i escrita

- Habilitats per a buscar i analitzar informació procedent de fonts diverses.
- Capacitat crítica i autocrítica

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Capacitat de transmetre de forma organitzada i coherent els coneixements adquirits.
  - Coneixement i opinió crítica sobre la teologia dels textos relacionats amb l'èxode.
  - Coneixement i comprensió pràctica de mètodes i tècniques d'estudi/anàlisi del text bíblic.
  - Integrar aquests coneixements per a la l'anàlisi, comprensió i actualització dels mateixos.
- Adonar-se de la importància de la relació Bíblia-història.
  - Descobrir l'èxode com a paradigma per a la lectura i interpretació de l'Antic Testament.
  - Ser capaç de fer una bona exegesi i hermenèutica dels textos proposats.

Continguts

1. L'èxode i la història.
2. El relat d'Ex 1-15. Exegesi i hermenèutica
3. L'Aliança del Sinaí i el decàleg.
4. Intertextualitat canònica: La memòria de l'èxode en el credo israelita, en els textos legals, en els himnes i càntics litúrgics, en els textos profètics i en el llibre de la Saviesa.

Rellevància permanent del paradigma de l'èxode.

Metodologia i Avaluació

· El curs s'articula al voltant de **cinc grans nuclis** de continguts. Cada nucli es treballarà al llarg de tres setmanes per tal de poder assimilar-lo bé. Els materials s'aniran penjant progressivament a l'aula juntament amb les activitats previstes per tal d'assolir els objectius proposats. Als cinc blocs establerts, se n'hi afegirà un sisè de recuperació.

· Per tractar-se d'una assignatura d'especialització, es dona per suposat que l'alumnat és capaç de fer una tasca de recerca i d'investigació pel seu compte. Això vol dir que no es tracta simplement de llegir els apunts i després contestar unes preguntes la resposta a les quals es pugui trobar en la lectura dels materials presentats. Les activitats seran poques però demanen dedicació i rigor intel·lectual. Caldrà buscar, relacionar, comparar i fer un judici crític bo i presentant el propi punt de vista acompanyat sempre d'una justificació. Això demana implicació i invertir-hi força temps.

· També cal disposar d'uns materials bàsics i tenir alguns llibres bàsics. A l'aula virtual hi haurà diferents **materials de suport** que pretenen ser una ajuda per a l'estudi però que no eviten la recerca personal; senzillament són eines per ajudar a aprendre.

· A l'aula hi haurà sempre tres fòrums: a) el fòrum del professorat, per a resoldre els dubtes que es puguin presentar. b) el fòrum de l'alumnat (per a lliure comunicació) i un fòrum al servei del aprenentatge (on els alumnes penjen les aportacions que es puguin demanar)

És molt important **seguir el ritme** del curs, donat que així un alumne/a es pot beneficiar de les aportacions, comentaris o suggeriments dels companys/es. Ja el primer dia de docència es presentarà la **Temporització** per tal de facilitar la gestió del temps de treball. Els alumnes dipositaran les activitats en el dia senyalat.

AVALUACIÓ

Criteris

- Si l'alumne fa regularment les activitats amb un resultat satisfactori, no cal realitzar cap examen a final de curs ja que l'avaluació continuada basta per mostrar el seu nivell de suficiència.
- Si un estudiant deixa de lliurar una o dues unitats en el dia senyalat, a final de curs tindrà un temps per a fer unes activitats de recuperació (sisè bloc).
- Per a poder deixar una assignatura per al setembre cal haver realitzat satisfactòriament dues unitats de treball.

Tècniques:

- Exercicis realitzats de les diferents unitats: 65%
- Un treball de recerca en la darrera unitat: 20%
- Seguiment del curs i participació en el fòrum: 15%

Bibliografia

AA.VV., *Bible et histoire: Écriture, interpretation et action dans le temps*, Bruxelles: Lessius 2000.

Cazelles, H., *En busca de Moisés*, Estella: Verbo Divino 1981.

Corsani, B., *Esegesi: come interpretare un testo biblico*, Torino: Claudiana 1985.

Croatto, J.S., «Éxodo 1-15: Algunas claves literarias y teológicas para entender el Pentateuco» *EstB* 52 (1994) 167-194.

Midrás Exodo Rabbá. Edición de Luis Girón Blanc. Valencia: Biblioteca Midrásica de la Institución San Jerónimo 1989.

Römer, Th. *Moïse en version original*, Paris: Ed. Bayard / Editions Labor et Fides. Hors collection 2015.

Ska, J.L., *Los enigmas del pasado, Historia de Israel y relato bíblico*, Estella: Verbo Divino 2003.

Spreafico, A., *El libro del Éxodo*, Barcelona: Herder 1995.

Thomas Römer, *Moïse en version original*, Paris: Ed. Bayard/ Editions Labor et Fides. Hors collection. 2015.

Wiéner, Cl., *El libro del Éxodo*, Estella: Verbo Divino 1998.

—*El Libro del Éxodo*, CB 54, Estella: Verbo Divino 1986.